

سبک مصرف



خارجی بخرها قدرت تشخیص کیفیت کالای ایرانی را از دست داده‌اند

تهیه جهیزیه ۱۸۰ میلیونی به خاطر حرف مردم!

■ مهدی ارجمند

از آخرین باری که محمد آقا را دیدم شش ماه می گذرد، تا این که جمعه هفته پیش در یک مهمانی خانوادگی او را دوباره دیدم. با این که بازنشسته است انتظار این است که بیشتر در جمع های خانوادگی و فامیلی او را ببینیم اما آن طور که از زمزمه‌های دور و بری‌ها پیداست، این بنده خدا به خاطر هزینه‌های بالایی که عروسی دخترش چند ماه پیش روی دستش گذاشت مجبور شده‌بعضا از بازنشستگی هم در دو شیفَت کار کند تا بتواند هزینه‌های خود را جبران کند. آن روز و در این مهمانی فرصتی پیش آمد تا بعد از شش ماه با هم گفت‌وگو کنیم. وقتی از او پرسیدم کجایید و مدتی است از شما خبری نیست سر در دلدلش باز شده و از هزینه‌های بالایی عروسی و خصوصا تأمین جهیزیه دخترش گله کرد و گفت قیمت‌ها این روزها کمر آدم را می شکنند. بعد شروع کرد به درد دل کردن و گفت: با

عطش استفاده از کالاهای خارجی

قصه محمدآقا و تهیه جهیزیه دخترش قصه یکی است از هزاران. قصه برغمه‌ای که ایسن روزها زیر آسمان شهر کم نمی‌بینیم. عطش استفاده از کالاهای خارجی و عدم اعتماد به کیفیت کالاهای ایرانی باعث شده تا افراد برای تهیه یک یا چند قلم کالا و لوازم خانگی هزینه‌های بسیار گزافی بپردازند، در حالی که واقعیت این است که اجناس ایرانی با برندهای مختلف کیفیت و استاندارد دهای لازم را دارند و می‌توان به عنوان یک کالای مورد اعتماد از آنها استفاده کرد. متأسفانه این روزها در گوشه گوشه خیابان‌های شلوغ تهران و سایر شهرها شاهد افتتاح فروشگاه‌های بزرگ و پرزرق و برق لوازم خانگی و اجناس خارجی هستیم که با این همه در حالی است که ایران در حوزه تولید لوازم خانگی سابقه زیادی دارد و قدیمی‌ترین لوازم

خانگی در ایران تولید می‌شود و هنوز هم برخی از این برندها در بازار وجود دارد و مورد استقبال مشتری‌هایی است که چند دهه با این برندها خاطره دارند.
مقام معظم رهبری امسال را سال «حمایت از کالای ایرانی» نامگذاری کردند تا این نامگذاری انگیزه‌ای شود برای استفاده هر چه بیشتر از کالای ایرانی و حمایت همه‌جانبه از کالای تولید داخل. با این حال از آن جایی که خواب برخی مسئولان و دستگاه‌های اجرایی مثل همیشه سنگین است، هنوز هم شاهد ورود رسمی و غیر رسمی انواع کالاهای خارجی با برندهای مختلف هستیم. کالاهای خارجی با برندهای مختلف در فروشگاه‌های بزرگ و شیک در شهرهای مختلف طوری چیده شده است که برق می‌زنند و کالاهای ایرانی که به همت جوانان این مرز و بوم تولید شده و از محل تولید همین کالاهای هزاران خانواده نان می‌خورند، غریبانه در گوشه فروشگاه‌ها به انتظار مشتری است.

می‌گوید: راستش را بخواهید من خودم هم در منزل فقط یکی دو کالای اساسی که مصرف می‌کنم جنس خارجی است و بقیه لوازمی که دارم اجناس ایرانی است.
وقتی از او درباره علت استفاده از کالاهای ایرانی به جای خارجی سؤال می‌کنم، می‌گوید: خب علتش کاملاً مشخص است، من که خودم فروشنده هستم خوب می‌دانم که نسبت قیمت و کیفیت و خدمات پس از فروش کالای ایرانی مناسب‌تر و به‌صرفه‌تر از کالای خارجی است. اصولاً فرق زیادی بین ایرانی و خارجی نیست همه تقریباً به یک روش تولید می‌شوند. در لوازم و کالاهای خارجی فقط متریال و مواد ساخت کمی از کیفیت بهتری برخوردار است، اما آن هم تفاوت زیادی ندارد. به نظر من یک جو روانی باعث شده خریداران کالای خارجی قدرت تشخیص کیفیت جنس ایرانی را از دست بدهند. این کارشناس ارشد فروش می‌افزاید: خیلی از افراد ابتدا برای خرید لوازم خانگی خارجی به فروشگاه‌های ما در سطح شهر مراجعه می‌کنند اما در نهایت وقتی کیفیت و قیمت کالای ایرانی و خارجی را با هم مقایسه می‌کنند به سراغ لوازم خانگی ایرانی می‌روند.

وقتی از او درباره قیمت بالای لوازم خانگی خارجی سؤال می‌کنم، می‌گوید: از من نشنیده‌بگیرید اما خیلی از برندهای خارجی فقط نان اسم‌شان را می‌خورند و گونه در حالت کلی تفاوت زیادی با هم ندارند.

کیفیت بسیاری از کالاهای ایرانی تضمین است
کارشناس تولید بر این اعتقاد هستند که کیفیت بسیاری از کالاهای ایرانی تضمین است و برندهایی که به اسم ایران تولید می‌شود بی کیفیت نیست. این مسئله را حتی کارشناس فروش یکی از برندهای لوازم خانگی معروف خارجی که تأیید می‌کند او که در شعبه مرکزی یکی از برندهای معروف لوازم خانگی در شمال شهر تهران مشغول فعالیت است تأیید می‌کند که کیفیت کالای ایرانی در بسیاری از مواقع تضمین است.
در این جا و در این فروشگاه در بالای شهر پایتخت تا دلت بخواد انواع لوازم خانگی با یک برند معروف خارجی به چشم می‌خورد. ال‌ای‌دها و تلویزیون‌ها در مدل‌های مختلف پشت شیشه این فروشگاه بزرگ روشن است و یخچال‌های بزرگ و بلند در رنگ‌ها و طرح‌های مختلف کنار هم قد کشیده‌اند. آن طرف‌تر انواع ماشین‌های لباسشویی قرار دارد و کمی آن طرف‌تر هم انواع گاز و فر و در کنار آنها نیز جاروبرقی و سایر لوازم خانگی.

بیشتر مشتری‌های این فروشگاه افرادی هستند که به ظاهر وضعیت مالی مناسبی دارند. بعضی‌ها هم افراد عادی و طبقه متوسط جامعه‌اند، با این حال عطش استفاده از کالاهای خارجی آنها را به این فروشگاه کشانده است.
وقتی با کارشناس ارشد این شرکت صحبت می‌کنم

خودم گفتم بعد از یک عمر کار کردن حالا که بازنشسته شدم می‌توانم یک مقدار استراحت کنم اما هزینه‌های تأمین جهیزیه این دختر به حدی بالا بود که هر چه داشتم و نداشتم، دادم. تازه مقدار زیادی هم رفتم زیر قرض و وام، که باید دو شیفَت کار کنم تا بتوانم آنها را پرداخت کنم.
محمد آقا که خیلی دلش پر بود، ادامه داد: دخترم از ترس حرف دیگران و از ترس این که آبرویش پیش خانواده همسرش حفظ شود فقط دنبال لوازم خانگی و وسایل خانه با برند خارجی بود. من و مادرش اول مخالفت کردیم اما ترسیدیم که زندگی دخترم به‌هم میل بخورد. از طرفی هم وضعیت مالی خانواده داماد خوب است و نخواستیم خدای نکرده دخترم پیش آنها خجالت بکشد، برای همین به‌رغم میل باطنی و ترس از حرف مردم تمام لوازم و وسایل و اسباب و اثاثیه‌ای که لازم داشت را جنس خارجی خریدیم که حدود ۱۸۰ میلیون تومان برایشان آب خورد.

گارانتی معتبر، پشتوانه کالای ایرانی

تصمیم می‌گیرم سری هم به فروشگاه‌های لوازم خانگی داخلی بزنم، برای همین راهی امین‌حضور می‌شوم. اینجا مرکز لوازم خانگی در قلب تهران است. فروشگاه‌های کوچک و بزرگ در این منطقه همه نوع لوازم خانگی دارند و اینجا حتی کالاهای خارجی هم به چشم می‌خورد، اما برای پیگیری هر چه بهتر گزارش سراغ یک فروشگاه لوازم خانگی ایرانی می‌روم. وارد فروشگاه که می‌شوم انواع اجناس و کالاهای ایرانی را می‌بینم که دور تا دور فروشگاه چیده شده است. اینجا هم تلویزیون‌ها روشن است و با پخش تصاویر رنگارنگ از طبیعت زیبا و نشان دادن گل‌های زیبای فوتبال از پشت شیشه فروشگاه مشتری‌ها را برای بازدید از فروشگاه و خرید دعوت می‌کنند.

وقتی وارد فروشگاه می‌شوم مشتری‌هایی را می‌بینم که برای خرید آمده‌اند و بعضی‌ها نشان برای تهیه جهیزیه. یکی از مشتری‌ها خانواده داماد است که برای تهیه چند قلم کالای اساسی زندگی به این فروشگاه آمده‌اند. در لایه‌ای صحبت‌های‌شان متوجه می‌شوم از کیفیت و قیمت اجناس راضی هستند و تمایل برای خرید دارند. ظاهراً اجناس مورد نظر خود را انتخاب هم کرده‌اند. یکی از کارمندان فروش به مشتری‌ها درباره کیفیت اجناس و امکاناتی که دارند توضیح می‌دهد. فرصت را غنیمت می‌شمارم و با همان کارمند فروش سر صحبت را باز می‌کنم. خودم را مشتری معرفی می‌کنم که به دنبال یک ال‌ای‌دی است، اما بین خرید جنس ایرانی و جنس خارجی تردید دارم. او درباره کیفیت برندی که در فروشگاه دارد توضیح می‌دهد و می‌گوید: این مدل از تلویزیون این امکانات را دارد، کیفیت تصویرش فوق‌العاده است و جزو کارهای پر فروش ماست. ۲۴ ماه گارانتی و خدمات پس از فروش دارد، نصب و تنظیم آن هم رایگان است.

بعد شروع می‌کند به نشان دادن سایر مدل‌های تلویزیون و می‌گوید: درنبال خرید ال‌ای‌دی هستی به نظر من بی‌خود پولت را دور نریز و دنبال برندهای خارجی نرو که الکی گران است. همین کالاهای تولید داخل واقعاً کیفیت‌شان خوب است. تلویزیون‌هایی که در ایران تولید می‌شود حتی خیلی‌های‌شان صادراتی هستند و واقعاً می‌گویم کیفیت خیلی خوبی دارند.



با تعجب سؤال کردم ۱۸۰ میلیون تومان؟ جواب داد: بله ۱۸۰ میلیون تومان. شما دستت توی کار نیست، نمی‌دانی. این روزها جنس‌ها خیلی کشیده بالا. دو، سه قلم جنس اصل به درد بخور که برمی‌داری حدود ۳۰ تا ۴۰ میلیون تومان می‌شود. دختر هم که می‌دانی خوددریز جهیزیه‌اش زیاد است... البته اگر می‌خواستیم کالاهای ایرانی بخریم ۲۰، ۲۰ میلیون تومان بیشتر نمی‌شد. بعد به فکر فرو رفتم و گفتم: همه می‌گویند جنس خارجی دوام و کیفیتش بیشتر است. البته فکر نمی‌کنم جنس‌های ایرانی کیفیت‌شان بد باشد. ثانیاً همین جنس‌های خارجی را هم که چند سال استفاده کنند دل‌شان را می‌زند و دوست دارند عوض کنند. هرچه فکر می‌کنم بی‌خود پول بی‌زیون را صرف این کالاهای کردیم.

بعد در حالی که استکان چایش را سر می‌کشید، گفت: کاش بی‌خیال حرف مردم می‌شدم...



فروشگاه‌های بزرگ و پرزرق و برق لوازم خانگی و اجناس خارجی با برندهای مختلف در بازار ایران جا باز کرده‌اند. این در حالی است که ایران در حوزه تولید لوازم خانگی سابقه زیادی دارد و هنوز هم برخی از این برندها در بازار وجود دارد و مورد استقبال مشتری‌هایی است که چند دهه با این برندها خاطره دارند

به عنوان یک مشتری یکی از مدل‌های ال‌ای‌دی را انتخاب می‌کنم و او دوباره شروع می‌کند از امکانات این مدل برایم تعریف می‌کند. آخر سر هم می‌پرسم واقعاً کیفیتش تضمین است؟ از یک شرکت گارانتی معتبر نام می‌برد و می‌گوید: اگر کیفیتش خوب نبود این شرکت گارانتی‌اش نمی‌کرد. پس، مطمئن باش که کیفیتش خوب است. جوابش قانع‌کننده است و حرف دیگری برایم باقی نمی‌گذارد. خوش و بشی می‌کنم و از فروشگاه بیرون می‌آیم.

در بین مسیر آمارهای تولید و مصرف بازار لوازم خانگی را با خود مرور می‌کنم. آمارهای جالبی است. سالانه در ایران ۳ میلیون یخچال فریزر تولید می‌شود، ۳ میلیون لباسشویی ۳،۵ میلیون تلویزیون. حدود یک میلیون اجاق گاز نیز در داخل تولید می‌شود. بخشی از این تولیدات بازار مصرفی داخلی دارد اما برخی دیگر صادر می‌شود.

محصولات تولید داخل به کشورهای مختلف صادر می‌شود و داخلی دارد اما برخی دیگر صادر می‌شود.

محصولات تولید داخل به کشورهای مختلف صادر می‌شود و داخلی دارد اما برخی دیگر صادر می‌شود.

در سفر به هر شهر و دیار یکی از مهم‌ترین موضوعاتی که بیش از هر چیز دیگری مورد توجه مسافران و گردشگران قرار دارد، سوغات آن شهر است.

از قدیم‌الایام این رسم وجود داشته که وقتی افراد به مسافرت می‌رفته‌اند هنگام بازگشت از سفر برای خانواده و بستگان خود کادوهایی را به عنوان سوغات پیشکش می‌آوردند.

سوغاتی‌هایی که معرف فرهنگ، آداب و رسوم مردم آن منطقه است و معمولاً نیز توسط تولیدکنندگان همان شهر تولید می‌شود.

سوغات هر شهر کالاهای تولیداتی است که توسط تولیدکنندگان آن شهر تولید می‌شود یا محصولات کشاورزی و دامی هر منطقه است که به عنوان مواد غذایی خود کوشمزه در هر شهر و دیار برای خودش اسم و رسمی به‌هم زده و در شهرهای مختلف نیز برای خودش طرفداران زیادی دارد.

در سفر به استان آذربایجان شرقی و شهر تبریز نیز، سوغات این دیار همواره یکی از جذاب‌ترین بخش‌های سفر بوده است، تنوع محصولات در این شهر به حدی زیاد و در عین حال دارای کیفیت و اصالت و زیبایی است که مسافران آن تهیه سوغات دچار تردید می‌شوند که کدام سوغات را ببرند؟

در آذربایجان شرقی و خصوصاً شهر تبریز انواع صنایع دستی زیبا را می‌توان یافت که حاصل سرپنجه هنرمندان این دیار است و این صنایع دستی که معرف فرهنگ و آداب و رسوم مردم این منطقه است ضمن برخورداری از زیبایی و اصالت بی‌نظیر با قدمتی چند هزار ساله به خوبی هویت تاریخی ما را بیان می‌کند.

برای سوغات می‌توانند این دو کالای زیبا را انتخاب کنند. از اینها که بگذریم شیرینی و شکلات‌های تبریز هم شهرت خاصی دارند. این محصولات خوشمزه نه تنها در تبریز بلکه

در سایر استان‌های کشور نیز مشتری‌های خودشان را دارد و حتی در کشورهای مختلف نیز وقتی این محصولات صادر می‌شود تا مدت‌ها طعمش زیر دندان خارجی‌ها مزه می‌کند تا همیشه طعم شیرینی و شکلات‌های تبریز را به یاد داشته باشند.

در رژیم غذایی سنتی استان آذربایجان شرقی، تنوع بی‌نظیر و حیرت‌انگیزی از انواع شیرینی‌های بومی و سنتی مشاهده می‌شود که هر کدام با توجه به اقلیم و مواد اولیه در دسترس تهیه می‌شود. شیرینی‌های تبریز خودش دنیایی دارد. از نونقا گرفته



شکلات‌های خارجی زیره است

و ایران ما کرمان!

■ حسین گل‌محمدی

این روزها که بحث گرانی و کمبود ارز داغ شده یک پرسش خیلی مهم دغدغه بسیاری از کارشناسان شده است: اینکه وقتی بسیاری از کالاها با کیفیتی بسیار عالی در کشور خودمان تولید می‌شود چه معنی دارد که میلیون‌ها دلار ارز را صرف واردات کالاهایی کنیم که مشابهش را خودمان داریم. ایران از دیرباز سرزمین صنایع دستی و سوغات بوده و کشور ما در رده سه کشور اول دنیا در تنوع غذا و خوراک است. فکرش را بکنید در چنین شرایطی هر ساله صدها هزار تن اقلام غذایی و خوراکی از شکلات و بیسکویت و شیرینی گرفته تا آب معدنی و میوه و انواع نوشابه و... وارد می‌کنیم که حکایت ضرب‌المثل زیره و کرمان است. این در حالی است که گر دشگران خارجی وقتی وارد سرزمین ما می‌شوند شیفته خوراکی‌های سنتی ایران می‌شوند و سالانه بیش از ۲۵۰ میلیون دلار به صورت چمدانی سوغات و صنایع دستی از ایران به کشورهای دیگر می‌رود که اگر این رقم را با صادرات رسمی صنایع دستی و سوغات جمع کنیم بالغ بر ۵۵۰ میلیون دلار می‌شود. سری به بسیاری از بازارهای بزرگ و سنتی شهرهای کشورمان بزنیم در برابر دنیایی از سوغات قرار می‌گیریم که هر کدام‌شان به‌صدها نمونه مشابه خارجی می‌ارزد. به عنوان نمونه چند ساعت در بازار بزرگ تبریز قدم بزنید شاید دیگر هیچ وقت خرید هوس شیرینی و شکلات خارجی به سر تان نزن.

وسوسه می‌کند تا برای دقایقی هم که شده بیماری خود را فراموش کنند. گردشگرانی که پا به بازار سنتی تبریز می‌گذارند می‌توانند این شیرینی‌ها را تهیه کنند اما تنها اینها سوغات تبریز نیست بلکه این شهر در حوزه خشکبار و آجیل هم سرآمد بسیاری از شهرهای دیگر است. لبنیات تبریز و از همه مهمتر پنیر لیقوان تبریز که برای خیلی از گردشگران داخلی و خارجی زانزد است و عسل آذربایجان شرقی نیز شهرت فراوانی دارد.

اما از همه اینها که بگذریم شاید البسه و پوشاک یکی از مهم‌ترین سوغاتی‌هایی باشد که گردشگران در سفر به هر شهر و دیار با گشت و گذاری در بازارهای مختلف به خرید پوشاک به عنوان سوغاتی می‌پرازند.

آذربایجان شرقی نیز در حوزه پوشاک یکی از استان‌های دارای ظرفیت است و در این شهر به مدد تولیدکنندگان داخلی انواع پوشاک به تولید و فروش می‌رسد اما در سال‌های گذشته و بر اساس یک فرهنگ اشتباه در مصرف کالای خارجی شاهد احداث چندین پاساژهای مجتمع فروشگاهی هستیم که در شهر اولین‌ها، پوشاک با برند خارجی و از جمله ترکیه می‌فروشند. اقدامی که اولاًا فرهنگ دیرینه مردم تبریز در تضاد است و ثانیاً ضربه مهلکی به اقتصاد و تولید داخلی وارد می‌کند.

اگرچه گرانی‌هایی در تبریز در خصوص فروش و عرضه برخی محصولات خارجی در حوزه‌های مختلف وجود دارد اما بازار کفش و پوشاک به همت جوانان و مردم با ایجاد کمپینی البته به مخالفت با فروش اجناس خارجی و حمایت از تولیدات داخلی در تبریز شاهد هستیم که در بازار کفش فروش‌های این شهر فقط و فقط و البته با افتخار جنس ایرانی به فروش می‌رسد، موضوعی که گسترش آن به سایر بازارها ضروری است و در بازار پوشاک و البسه نیز نیازمند هستیم تا این کمپین راه‌اندازی شود.

لباس‌های تولید داخل در آذربایجان هیچ چیز از لباس‌های تولید در ترکیه کم ندارد، اما فرهنگ اشتباه در مصرف کالاهای خارجی باعث شده تا هنر دست و صنعت تولید کنندگان داخلی کمتر به چشم آید. وجود پاساژهای مختلف و عرضه پوشاک با برند ترکیه در شهری مثل تبریز که در تولید انواع البسه و پوشاک ید طولایی دارد هیچ توجیهی ندارد و در این میسان ایجاد کمپین برای ممنوعیت خرید و فروش کالای خارجی و حمایت از کالای ایرانی و تولیدات داخلی ضرورت دارد.

تکه تکه جالب اینکه وضعیت مشابه شهر تبریز را در بسیاری دیگر از شهرها شاهدیم. به عنوان مثال لاجین شهر سفال است و بهترین و مرغوب‌ترین محصولات سفال دنیا در تنوع و رنگ‌های مختلف در این شهر عرضه می‌شود، اما متأسفانه ظروف بدل و بی کیفیت چینی به بازار سفال همدان نفوذ کرده و قصد دارد با عرضه ارزان جایی برای خود باز کند.

در این‌س زمینه بی‌شک باید راه‌های ورود کالاهای خارجی را بست تا فرهنگ خرید مردم ما به سمت اجناس خارجی سوق پیدا نکند و آنچه را خود داریم از بیگانه تمنانکنیم.